

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
« 30 » жовтня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіаграмотність та професійні стандарти
Змістовий модуль: Професійні стандарти
та журналістська етика

для студентів

спеціальності
освітнього рівня

061 «Журналістика» (Міжнародна журналістика)
першого (бакалаврського)

Київ – 2020

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б.Жильцов

« 30 » 01 _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіаграмотність та професійні стандарти
Змістовий модуль: Професійні стандарти
та журналістська етика

для студентів

спеціальності
освітнього рівня

061 «Журналістика» (Міжнародна журналістика)
першого (бакалаврського)

Розробники: Журавська О.В., к. філол. наук, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Викладачі: Журавська О.В., к. філол. наук, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від 20 січня 2020 року № 6.

Завідувач кафедри журналістики та нових медіа (В.О. Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Міжнародна журналістика»

_____ 20__ р.

Гарант освітньої програми (В.О.Гандзюк)

Робочу програму перевірено

_____ 20__ р.

Заступник директора Інституту журналістики з науково-методичної та навчальної роботи)

 (О.А. Росінська)

Пролонговано:

- на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол №__
- на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол №__
- на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол №__
- на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Професійні стандарти та журналістська етика	
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 кредити / 60 годин
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів за розподілом	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
<i>Аудиторні</i>	28
<i>Модульний контроль</i>	4
<i>Семестровий контроль</i>	5
<i>Самостійна робота</i>	23
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Професійні стандарти та журналістська етика» має сформувати уявлення студентів журналістських спеціальностей про стандарти професійної поведінки фахівців, які збирають, передають, поширюють й коментують інформацію, висвітлює важливі події.

Мета курсу – сформувати теоретичну базу й закріпити уміння та навички застосування знань про професійні журналістські стандарти й етичні норми у практичній діяльності журналіста періодичних друкованих видань, радіо, телебаченні, інформаційних агентств, інтернет-видань.

Предмет курсу – професійні стандарти й етичні норми у професійній діяльності журналіста.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Професійні стандарти журналістська етика» такі:

- ознайомитися із документами й законодавчими нормами, що формують поняття професійних стандартів й етичних норм журналістської діяльності;
- засвоїти поняття про професійні стандарти й етичні норми;
- навчитися аналізувати медійні тексти на дотримання професійних стандартів та етичних норм;
- застосовувати отримані теоретичні знання про стандарти й етичні норми при підготовці журналістських матеріалів для різних типів медіа.

Міжпредметні зв'язки. Модуль «Медіаграмотність та професійні стандарти», складником якого є курс «Професійні стандарти та журналістська етика», формує уявлення студентів про професійну поведінку журналіста, його професійні обов'язки, межі відповідальності, тож пов'язаний із циклом таких практикозорієнтованих дисциплін, як «Агенційна журналістика», «Проблематика ЗМІ», «Пресова журналістика», «Радіожурналістика», «Телевізійна журналістика» тощо.

Вивчення дисципліни «Професійні стандарти й етичні норми» передбачає формування таких **компетентностей** відповідно до освітньої програми «Журналістика»:

Загальні компетентності:

- **ЗК1** - Здатність до комплексного розв'язання проблем,
- **ЗК5** - Здатність до креативності,
- **ЗК6** - Здатність особистості сприймати, оцінювати і розуміти свої та чужі емоції і вміння керувати емоціями,
- **ЗК8** - Здатність до задоволення потреб споживачів інформації,

Фахові компетентності:

- **ФК1** - Здатність розуміти особливості суспільних процесів,
- **ФК2** - Здатність знаходитись у контексті подій,
- **ФК3** - Здатність до планування медіапроцесу,
- **ФК7** - Здатність нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності).

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Професійні стандарти та журналістська етика» студент має *знати*:

- журналістські стандарти й принципи поведінки журналістів, закріплені у міжнародних й вітчизняних законодавчих актах, зокрема: баланс думок і точок зору; достовірність; відокремлення фактів від коментарів; точність; повнота; оперативність.
- способи верифікації інформації;
- основи роботи журналіста з соцмережами;
- етичні засади професійної діяльності журналіста;
- поняття про мову ворожнечі й джинсу;
- особливості висвітлення дітей та підлітків, людей з особливими потребами та інших вразливих груп населення;
- правила дотримання гендерного балансу в медіа.

Уміти:

- Застосовувати в журналістській практиці професійні стандарти;
- перевіряти інформацію, отриману з різних джерел, зокрема в інтернет;
- послуговуватися інструментами перевірки фото й відео.

Упродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису освітньої програми «Журналістика»:

- ПРН-1. Виявляти високу адаптивність до змін професійного середовища, мобілізувати інтелектуальні та духовні можливості для самостійного засвоєння нових знань, прогресивних технологій та інновацій, оновлювати власні професійні компетенції з урахуванням інформаційних потреб аудиторії, що домінуватимуть у перспективі.
- ПРН-2. Використовувати знання соціально-гуманітарних, професійно-орієнтованих дисциплін, ефективно діяти в умовах інформаційного простору України.
- ПРН-6. Знаходити оптимальні рішення проблеми відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників комунікації.
- ПРН-8. Аналізувати будь-який медійний продукт, оцінювати його на основі соціокультурних та філософських критеріїв.
- ПРН-10. Створювати власні мультимедійні продукти за опанованими інформаційними технологіями.
- ПРН-14. Прогнозувати тенденції сучасного медійного ринку.

Дисципліна «Професійні стандарти й журналістська етика» (2 кредити; 60 год.) вивчається студентами I курсу протягом 2-го навчального семестру. Аудиторна робота становить 47 % від загального обсягу курсу, проводиться у формі лекцій (14 год.) і семінарських занять (14 год.). Для самостійної роботи студентів у навчальному плані виділяється 23 год., 4 год. – модульні контрольні роботи, 5 год. – семестровий контроль. Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується підсумковим контролем – комплексним іспитом.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Професійні стандарти новинної журналістики							
Тема 1. Зasadничі принципи журналістської професії. Стандарти новинної журналістики	4	2	2				
Тема 2. Достовірність. Баланс думок і точок зору.	7	2	2			3	
Тема 3. Відокремлення фактів від коментарів. Точність	7	2	1			4	
Тема 4. Повнота. Оперативність	7	2	1			4	
Модульний контроль	2						
Разом	27	8	6			11	
Змістовий модуль 2. Верифікація інформації. Етика в роботі журналіста							
Тема 5. Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті. Типові помилки при роботі з соцмережами	10	2	4			4	
Тема 6. Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі	8	2	2			4	
Тема 7. Висвітлення збройних конфліктів	8	2	2			4	
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	5						
Разом	33	6	8			12	
Усього	60	14	14			23	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ НОВИННОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Лекція 1. Зasadничі принципи журналістської професії. Стандарти новинної журналістики. (2 год.)

Виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю. Правдивість і точність. Редакційна чесність і незалежність. Справедливість. Недоторканість приватного життя.

Загальна характеристика стандартів новинної журналістики.

Семінар 1. Зasadничі принципи журналістської професії. Стандарти новинної журналістики. (2 год.)

Лекція 2. Баланс думок і точок зору. Достовірність. (2 год.)

Поняття про незбалансовану подачу інформації. Як досягається баланс думок в новинах. Порушення стандарту балансу. Баланс думок і структура журналістського матеріалу. Відмова від коментаря. Джерела інформації: компетентні; причетні до події; готові відповідати за сказане. Анонімні джерела. Перевірка джерел інформації. Правила оприлюднення даних соціологічних досліджень.

Семінар 2. Баланс думок і точок зору. Достовірність. (2 год.)

Лекція 3. Відокремлення фактів від коментарів. Точність (2 год.)

Подача фактів, а не журналістських коментарів. Вимоги щодо уникнення журналістами суб'єктивізму. Поняття про точність інформації.

Семінар 3. Відокремлення фактів від коментарів. Точність (1 год.)

Тема 4. Повнота. Оперативність (2 год)

5W+1H: Who? (Хто?) What? (Що?) When? (Коли?) Where? (Де?) Why? (Чому?) How? (Як?). Поняття про неповну інформацію. Бекграунд новин й маніпулювання бекграундом. Обмеження стандарту повноти в умовах війни.

Суть оперативної подачі інформації. Критерії цінності новини. Особливості подачі новин. Будь-яка новина подається ЗМІ у найближчому (або якщо це є необхідним – у екстреному) випуску новин. Інформаційна конкуренція в новинарній журналістиці. ЗМІ прагнуть того, аби будь-яку новину знаходити і повідомляти своїм користувачам раніше за інші ЗМІ.

Семінар 4. Повнота. Оперативність (1 год)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ВЕРИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ. ЕТИКА В РОБОТІ ЖУРНАЛІСТА

Лекція 5. Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті. Типові помилки при роботі з соцмережами (2 год)

Перевірка інформації з соціальних мереж. Типові помилки журналістів при роботі з соцмережами. Перевірка акаунтів, фото- й відеоматеріалів. Інструменти перевірки акаунтів, фото- й відеоматеріалів.

Семінар 5. Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті. Типові помилки при роботі

з соціальними мережами (2 год)

Лекція 6. Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі (2 год)

Поняття про мову ворожнечі. Словник коректної лексики.

Джинса: політична, іміджева, комерційна. Типові й нетипові ознаки джинси.

Інтереси дітей і підлітків і редакційні вимоги. Перевірка інформації, отриманої від дітей.

Поняття про гендерний баланс в медіа.

Семінар 6. Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі (2 год)

Лекція 7. Висвітлення збройних конфліктів (2 год)

Дотримання професійних стандартів й етичних норм при висвітленні збройних конфліктів і бойових дій.

Семінар 7. Висвітлення збройних конфліктів (2 год)

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:			77		87
Максимальна кількість балів		164			
Розрахунок коефіцієнта		164:100=1,64			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ НОВИННОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Тема 2. Баланс думок і точок зору. Достовірність (6 год).

1. Опрацювати правові документи, проаналізувати запропоновані на розгляд матеріалів.
2. Опрацювати реальні приклади застосування стандартів балансу думок і точок зору й достовірності інформації на прикладі різних ЗМІ.
3. Знайти на прикладі різних ЗМІ приклади порушення даних стандартів.

Тема 3. Відокремлення фактів від коментарів. Точність (4 год.)

1. Опрацювати правові документи, проаналізувати запропоновані на розгляд матеріали.
2. Опрацювати реальні приклади застосування стандартів відокремлення фактів від коментарів і точності інформації на прикладі різних ЗМІ.
3. Знайти на прикладі різних ЗМІ приклади порушення даних стандартів.

Тема 4. Повнота. Оперативність (4 год.)

1. Опрацювати правові документи, проаналізувати запропоновані на розгляд матеріали.
2. Опрацювати реальні приклади застосування стандартів відокремлення фактів від коментарів і точності інформації на прикладі різних ЗМІ.
3. Знайти на прикладі різних ЗМІ приклади порушення даних стандартів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВЕРИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ. ЕТИКА В РОБОТІ ЖУРНАЛІСТА

Тема 5. Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті. Типові помилки при роботі з соцмережами (6 год.)

1. Підготувати інформацію про інструменти перевірки акаунтів, фото й відеоматеріалів в мережі Інтернет.

Тема 6. Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі (4 год.)

1. Опрацювати літературу за темою.
2. Підготувати словничок «мова ворожнечі».

Тема 7. Висвітлення збройних конфліктів (4 год.)

1. Опрацювати літературу за темою.
2. Підготувати інформаційних матеріал: «Висвітлення збройного конфлікту. Поради для журналістів».

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на семінарських заняттях, а також на платформі електронного навчання MOODLE.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає:

1. 25 тестових завдань;

Критерії оцінювання:

1. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь - 1 б.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з блоку «Медіаграмотність та професійні стандарти» відбувається у формі комплексного екзамену. Кількість балів, отриманих у процесі вивчення блоку, дорівнює 0,3 від можливих 60 б., тобто 18 б.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Розкрийте зміст виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю.
2. Охарактеризуйте баланс між правами журналістів на свободу слова й інформації та їх відповідальністю.
3. Засадничі цінності професійних та етичних стандартів діяльності ЗМІ: загальна характеристика
4. Правдивість і точність як стандарти фахової діяльності.
5. Безсторонність і багатоманітність точок зору в новинній журналістиці.
6. Розкрийте суть понять „Редакційна чесність” і „Редакційна незалежність”.
7. Розкрийте зміст поняття „Недоторканість приватного життя”.
8. У чому виявляється принцип „Не завдання шкоди і образ”.
9. Розкрийте зміст поняття „Оперативність”.
10. Розкрийте зміст поняття „Точність”.
11. Розкрийте зміст поняття „Достовірність”.
12. Розкрийте зміст поняття „Збалансованість”.
13. У чому виявляється відокремлення фактів від коментарів та оцінок.
14. Розкрийте зміст поняття „Простота інформування”.
15. Розкрийте суть оперативної подачі інформації.

16. Розкрийте суть точної подачі інформації.
17. Дайте характеристику вимогам щодо точності.
18. Розкрийте суть достовірності подачі інформації.
19. Визначте методи і правила роботи у ситуації „Репортер на місці події”.
20. Що таке анонімні джерела інформації.
21. Розкрийте зміст понять „Авторитетні джерела”, „Офіційні джерела”, „Поінформовані джерела”.
22. Сформулюйте правила оприлюднення даних соціологічних досліджень.
23. Застереження щодо інформації з Інтернету.
24. Вимоги щодо збалансованої подачі інформації.
25. Відмова від коментаря.
26. Вимоги до формату подачі інформації чи суперечливих питань.
27. Висвітлення зібрань та акцій протестів.
28. Правила використання бліц-опитувань.
29. Розкрийте суть явища „Безпідставні узагальнення”.
30. У чому виявляється суть відокремлення фактів від оцінок і коментарів.
31. Які вимоги щодо уникнення журналістами суб’єктивізму містять фахові стандарти діяльності.
32. Чи може використовуватися журналістом оцінювальна лексика? У яких випадках?
33. Допустимий рівень аналітики у новинах.
34. Коментарі й оцінки у авторських програмах.
35. Суть повноти подачі інформації та основний зміст новини.
36. Шокові чи шкідливі для суспільної моралі матеріали.
37. Повага до приватного життя.
38. Правило “чотирьох вікон”.
39. Шкала “вчинків” та “рангів”.
40. Неупередженість до обвинувачених.
41. Оприлюднення відомостей про жертви.
42. Захист джерел інформації.
43. Незаконні методи збирання й оприлюднення інформації.
44. Придбання інформації.
45. Розкрийте зміст поняття „Плагіат”.
46. Розкрийте зміст поняття „Дискримінація”.
47. Проаналізуйте принципи висвітлення інформації про неповнолітніх
48. Розкрийте зміст понять „Ембарго”, „оф рекордз”.
49. Принципи редагування редакційних матеріалів.
50. Розкрийте зміст поняття „Цензура”.
51. Особливості верифікації інформації з соціальних мереж.
52. Інструменти перевірки інформації з соціальних мереж.
53. Цитування й перевірка інтернет-джерел.
54. Способи та інструменти перевірки фото.
55. Способи й інструменти перевірки відео.
56. Роль читачів у перевірці інформації.
57. Мова ворожнечі.
58. Види джинси. Типові й нетипові ознаки джинси
59. Висвітлення інформації про дітей та підлітків.

60. Висвітлення інформації про людей з особливими потребами.
61. Висвітлення інформації про конфліктно вразливі групи населення.
62. Висвітлення інформації про протилежну сторону конфлікту.
63. Особливості висвітлення збройних конфліктів.
64. Дотримання гендерного балансу в медіа.
65. Відповідальність за поширення недостовірної інформації.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
90-100	Відмінно – відмінний рівень знань \ умінь \ навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань \ умінь \ навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань \ умінь \ із незначною кількістю помилок
69-74	Задовільно – посередній рівень знань \ умінь \ із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань \ умінь \ навичок
1-59	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань \ умінь \ навичок, що вимагає повторного проходження

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 60 год., з них лекції – 14 год., семінари – 14 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 23 год., семестровий контроль – 5.

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Професійні стандарти новинної журналістики			
Кількість балів за модуль	77 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Засадничі принципи журналістської професії. Стандарти новинної журналістики (2 год.) 1 бал	Достовірність Баланс думок і точок зору. (2 год.) 1 бал	Відокремлення фактів від коментарів. Точність (2 год.) 1 бал	Повнота. Оперативність (2 год.) 1 бал
Семінарські заняття	1		2	3
Теми семінарських занять	Засадничі принципи журналістської професії. Стандарти новинної журналістики. (2 год.) 1+10=11(балів)		Баланс думок і точок зору. Достовірність (2 год.) 1+10=11 (балів)	Відокремлення фактів від коментарів. Точність (1 год.) Повнота і простота подачі інформації (1 год.) (2 год.) 1+10=11 (балів)
Самостійна робота	5 балів		5 балів	5 балів
Модульна контрольна	25 балів			
Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Верифікація інформації. Етика в роботі журналіста			
Кількість балів за модуль	87 балів			
Лекції	4	5	6	7
Теми лекцій	Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті. Типові помилки при роботі з соцмережами (2 год.) 1 бал	Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі (2 год.) 1 бал	Висвітлення збройних конфліктів (2 год.) 1 бал	
Семінарські заняття	4	5	6	7
Теми семінарських занять	Перевірка інформації, отриманої в Інтернеті (2 год.) 1+10=11(балів)	Типові помилки при роботі з соцмережами (2 год.) 1+10=11(балів)	Висвітлення інформації про вразливі групи населення. Поняття про мову ворожнечі (2 год.) 1+10=11 (балів)	Висвітлення збройних конфліктів (2 год.) 1+10=11 (балів)
Самостійна робота	5 балів		5 балів	5 балів
Модульна контрольна	25 балів			
Підсумковий контроль	Комплексний екзамен			

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Голуб О. Медіакомпас: путівник журналіста. Практичний посібник. – К.: ТОВ «СОФІЯ-А», 2016. – 184 с.
2. Етичні засади роботи журналіста: західний досвід /Збірка навчальних матеріалів. – К., 2002.
3. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми [Текст] / Ред.: Т. Петрів, А. Сафаров, В. Сюмар та ін. – К. : Нічлава, 2006. – 100 с.
4. Земляна І. Журналіст і (не) безпека / Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. – К., 2016
5. Куляс І.П. Ефективне виробництво теленовін / Посібник для студентів. - Киев: ХББ, 2006. – 120 с.

Додаткова

6. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник / За заг. ред. В.Ф.Іванова. – К.: Академія української преси, 2004. – 262 с.
7. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики: Навчальний посібник/ За заг. ред. В.Ф.Іванова та А.Коль. – К.: Академія Української Преси, 2005. – 229 с.
8. Вейс М. Померанцев П. Повелителі брехні: інформація, культура та гроші на службі Кремля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/articles/povelyteli-brekhni-informatsiya-kultura-ta-hroshi-na-sluzhbi-kremlya>
9. Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. – К.: “К.І.С.”, 1998. – 228 с.
10. Гід журналіста /Збірка навчальних матеріалів. – К., 1999.
11. Дейвіс Н. Новини пласкої Землі. – К.: Темпора, 2011. – 548 с.
12. Здоровега В.П. Вступ до журналістики. – Львів, 1994.
13. Іванов В.Ф., Сердюк В.Є. Журналістська етика – К., 2007.
14. Кетлін Крос та Роберт А. Гакет. Політичні комунікації та новинні засоби масової інформації у демократичних країнах: конкуруючі підходи. – www.br.com.ua/
15. Ламбет Э. Приверженность журналистскому долгу. Об этическом подходе в журналистской профессии / Э. Ламбет. – М. : Нац. ин-т прессы : ВІОЛАНТА, 1998 / http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pnack517.pdf
16. Масова комунікація: Підручник / За ред. А.З. Москаленка. – К., 1997.
17. Миронченко В.Я. Інформаційне радіомовлення України. – К., 1996.
18. Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / За заг. ред. В.Ф.Іванова. – К.: Академія Української Преси, Центр вільної преси, 2007. – 780 с.
19. Рендол Д. Універсальний журналіст. – К., 2007. – 288 с.
20. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу. Лекційний фонд Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка (лекція друга). - К., 2000. - 28 с.
21. Різун В.В. Теорія масової комунікації. - <http://journalib.univ.kiev.ua/lec>.
22. Слісаренко І. Ю. Аналіз та прогноз у висвітленні міжнародної тематики українськими засобами масової інформації. – К., 1996.
23. Тимошик М.С. Видавнича справа в Україні на сучасному етапі: тенденції, проблеми / / Наукові записки Інституту журналістики. – 2001. – Т.5.
24. Фіхтеліус Ерік. Десять заповідей журналістики. – Стокгольм, 1999.
25. Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. – К., 2004
26. Штромайер Г. Політика і мас-медіа / Г. Штромайер. — К. : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2008.

Робоча програма навчального курсу

Медіаграмотність та професійні стандарти

Змістовий модуль: Професійні стандарти

та журналістська етика

Розробники:

Журавська Оксана Валеріївна, к. філол. наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Медіаграмотність та професійні стандарти: Професійні стандарти та журналістська етика. Робоча навчальна програма / Розробник О.В. Журавська – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020 – 15 с.